

Ymateb Ysgrifenedig Llywodraeth Cymru i Adroddiad y Pwyllgor Deisebau - O Bump i Bedwar? P-06-1247 Cefnogi treialon wythnos 4 diwrnod yng Nghymru

Argymhelliad 1.

Dylai Llywodraeth Cymru lunio cynllun peilot i leihau oriau gwaith o fewn y sector cyhoeddus datganoledig, heb i weithwyr golli dim cyflog. Dylai'r cynllun peilot hwn gael ei dargedu at rannau o'r sector cyhoeddus datganoledig lle mae'n fwy realistig disgwyl na fydd lleihau oriau gwaith staff yn cael effaith negyddol ar gynhyrchiant.

Ymateb: Derbyn mewn egwyddor

Nid oes cynlluniau i gynnal peilot yng Nghymru ar hyn o bryd, ond nid yw hynny'n golygu na fyddem yn ystyried gwneud yn y dyfodol. Mae gennym ddiddordeb mewn cynlluniau peilot sydd naill ai wrthi'n cael eu datblygu neu sydd wedi'u cynnal mewn mannau eraill i adolygu'r dystiolaeth ac edrych ar y gwersi y gallai Cymru eu dysgu. I fod yn gyson â gweithio mewn partneriaeth gymdeithasol, mae'n bwysig bod y ffordd yr awn ati yn adlewyrchu barn ac ystyriaethau partneriaid cymdeithasol. Dyna pam y byddwn yn gofyn i Gyngor Partneriaeth y Gweithlu sefydlu gweithgor i ystyried yr wythnos waith 4 diwrnod.

Goblygiadau ariannol

Pe bai peilot yn cael ei gynnal, mae'n debygol y bydd yna oblygiadau ariannol. Nid ydym yn gwybod faint fyddai'r goblygiadau ariannol hynny eto a byddai'n dibynnu ar nifer o ffactorau, gan gynnwys hyd a lled y peilot, pa weithwyr a chyflogwyr y byddai'n eu treialu, a'i amserlen. Fel llinyn mesur, mae'r peilot yn Sbaen yn brosiect €50miliwn dros dair blynedd, ond cynllun gwreiddiol yr Alban, a gyhoeddwyd yn 2021, oedd cynnal peilot gwerth £10miliwn ond nid yw wedi cael ei ddatblygu eto.

Argymhelliad 2.

Wrth ddatblygu'r cynllun peilot hwn, dylai Llywodraeth Cymru gysylltu â sefydliadau sydd wedi cynnal cynlluniau peilot i leihau oriau gwaith, a sefydliadau sydd wedi eu gweithredu i'w staff eu hunain.

Ymateb: Derbyn

Er nad oes cynlluniau ar y funud i gynnal peilot yng Nghymru, rydym yn ystyried y gwersi y gall Cymru eu dysgu. I'r perwyl hwnnw, bydd gofyn trafod â sefydliadau perthnasol, Llywodraeth yr Alban sydd wedi ymrwymo i ddatblygu peilot, ac yn bwysicach, gyda phartneriaid cymdeithasol sy'n cynrychioli barn cyflogwyr a gweithwyr. Byddwn yn parhau gyda'r ymgysylltu hwnnw.

Goblygiadau ariannol

Ni fydd goblygiadau ariannol gan fod trafod â sefydliadau perthnasol a chyda phartneriaid cymdeithasol yn rhan o'n gwaith ehangach.

Argymhelliad 3.

Os bydd Llywodraeth Cymru'n penderfynu cynnal cynllun peilot i leihau oriau gwaith, dylai fod angen i sefydliadau sector cyhoeddus datganoledig sy'n dymuno cymryd rhan mewn cynllun peilot oriau gwaith llai:

- Gymryd agwedd hyblyg tuag at sut y mae gweithwyr yn lleihau eu horiau, tra'n sicrhau bod modd parhau i fodloni anghenion sefydliadol a lefelau gwasanaethau i bobl Cymru.
- Datblygu cynlluniau i ddangos sut maen nhw wedi ystyried y posibilrwydd y gallai llai o oriau gwaith arwain yn anfwriadol at weithwyr yn cael eu gorweithio, a sut y byddant yn lliniaru yn erbyn y risg hon.
- Nodi cynlluniau y maen nhw wedi'u rhoi ar waith i ymateb i'r heriau ymarferol sy'n gysylltiedig â chymryd rhan mewn cynllun peilot oriau gwaith llai.
- Sicrhau cytundeb gan undebau llafur cydnabyddedig, neu gynrychiolwyr gweithwyr lle nad oes undeb llafur cydnabyddedig, a chynnwys y gweithlu trwy gydol y gwaith o ddatblygu cynigion.

Ymateb: Derbyn

Mae'r rhesymau fel y rhai yn yr argymhelliad hwn yn tanlinellu pwysigrwydd ystyried barn partneriaid cymdeithasol cyn cymryd unrhyw gamau. Dyna pam yr ydym yn ceisio cytundeb Cyngor Partneriaeth y Gweithlu i sefydlu gweithgor i ystyried yr wythnos waith 4 diwrnod.

Goblygiadau ariannol

Fel uchod, pe bawn yn cynnal peilot mae'n debygol y bydd goblygiadau ariannol. Nid ydym yn gwybod faint fyddai'r goblygiadau ariannol hynny eto a byddai'n dibynnu ar nifer o ffactorau, gan gynnwys hyd a lled y peilot, pa weithwyr a chyflogwyr y byddai'n eu treialu, a'i amserlen.

Argymhelliad 4.

Os yw Llywodraeth Cymru'n dewis datblygu cynllun peilot oriau gwaith llai, dylai sicrhau bod asesiad cadarn a diduedd o'r cynllun hwn yn cael ei gynnal, sy'n cynnwys dadansoddiad o effeithiau economaidd, cymdeithasol ac amgylcheddol y peilot

Ymateb: Derbyn

Pe bawn yn penderfynu cynnal peilot, byddai'r materion a godir yn yr argymhelliad hwn ynghylch asesiad annibynnol a diduedd a gwerthuso ymhlith y materion y byddai gofyn i ni eu hystyried.

Goblygiadau ariannol

Mae'n debygol y bydd goblygiadau ariannol ynghlwm wrth brynu gwerthusiad annibynnol a diduedd o unrhyw beilot a/neu wrth brynu cyngor annibynnol ac arbenigol i ddylunio unrhyw beilot. Nid ydym yn gwybod ar hyn o bryd beth fyddai'r goblygiadau ariannol hynny a byddent yn dibynnu ar nifer o ffactorau, nid y lleiaf ohonynt fyddai maint y peilot.